COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 31.10.2013
COM(2013) 740 final

2013/0361 (APP)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind un Summit social tripartit pentru dezvoltare și ocuparea forței de muncă

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

ISTORICUL DOSARULUI

Summitul social tripartit pentru dezvoltare și ocuparea forței de muncă (TSS) a fost instituit prin Decizia Consiliului din 6 martie 2003 (2003/174/CE), care a oficializat practica de a organiza, din 1997, reuniuni informale la nivel înalt în cadrul Strategiei europene privind ocuparea forței de muncă și, ulterior, în cadrul Strategiei de la Lisabona. Comisia a propus decizia din 2003 pentru a instituționaliza practica consultării la nivel înalt dintre instituțiile UE și partenerii sociali ai UE. Propunerea a presupus desființarea fostului Comitet permanent pentru ocuparea forței de muncă, care a fost creat în 1970 și reformat în 1999, dar care s-a dovedit a fi prea greoi pentru a fi un forum adecvat pentru consultarea Uniunii Europene cu partenerii sociali, — în special având în vedere extinderea și perspectiva unui format UE 27. De asemenea, domeniul de acțiune al acestui comitet a fost prea restrâns pentru a permite partenerilor sociali să participe la Strategia UE privind ocuparea forței de muncă și la Strategia integrată economică și socială a UE, care au rezultat din Tratatului de la Amsterdam și a Consiliului European de la Lisabona din 2000.
Începând cu 2003, TSS s-a desfășurat separat de reuniunile Consiliului European și a îndeplinit în linii mari obiectivul său de a facilita schimbul de opinii la cel mai înalt nivel dintre Comisie, președinția UE și partenerii sociali ai UE cu privire la aspecte legate de ocuparea forței de muncă și aspecte sociale ale Strategiei de la Lisabona (începând din 2010, apoi ale Strategiei Europa 2020). Până la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, reuniunile au fost coprezidate de președinția Consiliului și de președintele Comisiei. De asemenea, decizia din 2003 a atribuit un rol celor două președinții succesive.
În comunicarea sa (COM (2013) 690) din 2 octombrie 2013 privind dimensiunea socială a UEM, Comisia a anunțat că va prezenta o propunere de revizuire a deciziei Consiliului din 2003.

DE CE ESTE NECESARĂ REVIZUIREA DECIZIEI?

Tratatul de la Lisabona a adus schimbări instituționale semnificative, care justifică revizuirea deciziei Consiliului din 2003:

- a instituționalizat Consiliul European și a creat rolul președintelui Consiliului European (articolul 15 din TUE);
- a recunoscut rolul TSS ca parte a dialogului social al UE (articolul 152 din TFUE);
- a abrogat articolul 202 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, care a constituit temeiul juridic utilizat pentru a adopta decizia din 2003 (în prezent, funcțiile Consiliului sunt stabilite la articolul 16 din TUE și principiile în materie de procedura comitetelor la articolele 290 și 291 din TFUE).

Ca urmare a schimbării instituționale introduse de Tratatul de la Lisabona cu scopul de a crea funcția președintelui Consiliului European, Decizia Consiliului din 2003 de instituire a Summitului social tripartit trebuie să fie revizuită. Pentru a menține logica Tratatului și a cadrului instituțional al TSS, rolul și responsabilitățile pe care decizia Consiliului din 2003 le-a atribuit președinției prin rotație a Consiliului ar trebui să fie transferate funcției recent create a președintelui Consiliului European.

În plus, este necesară revizuirea cadrului de politică global, înlocuindu-se Strategia de la Lisabona cu Strategia Europa 2020 și precizându-se modul în care TSS pentru dezvoltare și ocuparea forței de muncă contribuie la guvernanța globală a acestei strategii.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

Dat fiind temeiul juridic ales (a se vedea mai jos) nu este necesară o consultare oficială a partenerilor sociali, însă partenerii sociali interprofesionali ai UE au fost consultați în mod neoficial în ceea ce privește principiul esențial al acestei revizuiri. Ideea unei revizuiri limitate/tehnice pentru a efectua schimbările tehnice necesare ca urmare a modificărilor instituționale introduse de Tratatul de la Lisabona s-a bucurat de un sprijin larg.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

TEMEIUL JURIDIC

Temeiul juridic pentru adoptarea deciziei Consiliului ar trebui să fie articolul 352 din TFUE.

ASPECTE INTERINSTITUȚIONALE ALE REVIZUIRII

Un aspect specific al revizuirii se referă la reprezentarea Consiliului. În formatul actual al reuniunilor TSS, participă președinția Consiliului și cele două președinții succesive.
Mai precis, practica actuală, în vigoare din 2010, presupune următoarele dispoziții:

– Invitațiile oficiale sunt semnate de președintele Consiliului European, de președintele Comisiei și de șeful de stat sau de guvern al statului membru care deține președinția Uniunii Europene;

– Reuniunea este coprezidată de președintele Comisiei și de președintele Consiliului European, primul deschizând reuniunea, iar al doilea prezentând concluziile. Șeful de stat sau de guvern al statului membru care deține Președinția ia cuvântul o dată în timpul reuniunii;

– Președinția Consiliului și cele două președinții succesive participă la nivelul șefilor de stat sau de guvern și al miniștrilor pentru ocuparea forței de muncă.

Se poate argumenta că, în lumina unei interpretări stricte din punct de vedere juridic a articolului 15 din TUE, continuitatea participării Consiliului nu poate fi asigurată decât prin participarea președintelui Consiliului European. În consecință, participarea celor trei președinții succesive nu ar mai fi necesară.
Cu toate acestea, având în vedere experiența pozitivă a aplicării acestor reguli începând din 2010 și consensul dezvoltat în jurul acestora, Comisia favorizează o soluție pragmatică, care se bazează pe practica existentă. Aceasta înseamnă că participarea celor trei președinții succesive la nivelul șefilor de stat sau de guvern și la nivelul miniștrilor ocupării forței de muncă este în continuare justificată din motive de continuitate a sarcinilor Consiliului sub responsabilitatea președințiilor prin rotație.

FRECVENȚA

Decizia actuală a Consiliului prevede că TSS ar trebui să se întrunească cel puțin odată pe an, înainte de Consiliul European de primăvară. În practică, TSS s-a întrunit de două ori pe an, înainte de reuniunile de primăvară și de toamnă ale Consiliului European, și a beneficiat de participarea interactivă a președințiilor prin rotație începând din 2003.
Comisia consideră, de asemenea, că experiența înregistrată cu practica actuală a fost pozitivă și că necesitatea unei concertări eficiente și vizibile la nivel înalt între instituțiile UE și

partenerii sociali ai UE justifică organizarea a două reuniuni ale TSS în fiecare an. Revizuirea confirmă practica desfășurării reuniunilor TSS înaintea reuniunilor de primăvară și toamnă ale Consiliului European.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Nu este cazul

5. ELEMENTE OPȚIONALE

ARGUMENTELE ÎN FAVOAREA UNEI REVIZUIRI LIMITATE/LEJERE

În acest stadiu, Comisia nu intenționează să utilizeze oportunitatea acestei revizuiri pentru a realiza o reexaminare profundă a funcționării Summitului social tripartit. Summitul a fost întotdeauna considerat de către partenerii sociali ca fiind un forum privilegiat pentru a discuta aspecte sociale și aspecte legate de ocuparea forței de muncă la cel mai înalt nivel, înainte de Consiliul European de primăvară și de cel de toamnă, în prezența șefilor de stat sau de guvern și a miniștrilor ocupării forței de muncă și afacerilor sociale ai președințiilor prin rotație. În plus, el oferă reprezentanților instituțiilor UE care participă la TSS ocazia de a afla opiniile și propunerile ambelor părți ale spectrului dialogului social, permițându-le să transmită aceste opinii ulterior membrilor Consiliului European.

Comisia favorizează o propunere care adaptează actuala decizie la modificările instituționale introduse de Tratatul de la Lisabona, reflectând în același timp rezultatele pozitive ale experienței practice recente în ceea ce privește TSS. Câteva adaptări în ceea ce privește redactarea sunt introduse, de asemenea, pentru a îmbunătăți calitatea tehnică a textului. Acest lucru va asigura un proces de revizuire rapid.

2013/0361 (APP)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind un Summit social tripartit pentru dezvoltare și ocuparea forței de muncă

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 352,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere aprobarea Parlamentului European[1],

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu o procedură legislativă specială,

întrucât:

(1) Articolul 3 din TUE prevede că unul dintre obiectivele Uniunii Europene este acela de a dezvolta o economie socială de piață cu grad ridicat de competitivitate, care tinde spre ocuparea deplină a forței de muncă și spre progres social.

(2) În conformitate cu articolul 9 din TFUE, în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale, Uniunea trebuie să țină seama de dimensiunea socială a acestora, mai precis de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea excluziunii sociale, precum și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane.

(3) În conformitate cu articolul 152 din TFUE, Uniunea recunoaște și promovează rolul partenerilor sociali la nivelul său și facilitează dialogul dintre aceștia, respectându-le autonomia.

(4) Pentru a promova o concertare la nivel înalt cu partenerii sociali ai UE privind strategia globală stabilită de Consiliul European de la Lisabona din 23 și 24 martie 2000, Uniunea a instituit un Summit social tripartit pentru dezvoltare și ocuparea forței de muncă, care este acum recunoscut în articolul 152 din TFUE drept o componentă integrantă a dialogului social la nivelul UE.

(5) Uniunea și statele membre s-au angajat să coopereze în cadrul unei strategii integrate concepute pentru a stimula potențialul UE de creștere și de creare de locuri de muncă în cursul deceniului 2010-2020, și anume Strategia Europa 2020. Aceasta urmărește o coordonare sporită între politicile naționale și cele europene.

(6) Uniunea a recunoscut necesitatea de a îmbunătăți asumarea de către partenerii sociali a responsabilității pentru Strategia Europa 2020 și participarea acestora la strategia respectivă, pentru a permite partenerilor sociali să contribuie în mod activ la implementarea obiectivelor strategiei.

[1] JO C , , p. .

(7) Regulamentul 1175/2011 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice subliniază că partenerii sociali trebuie să fie implicați în cadrul Semestrului European cu privire la principalele elemente de politică, după caz, în conformitate cu dispozițiile TFUE și dispozițiile juridice și politice naționale.

(8) În concluziile sale din 28 iunie 2013, Consiliul European a constatat că dimensiunea socială a UEM ar trebui să fie consolidată și subliniază în acest context rolul esențial al partenerilor sociali și al dialogului social. În consecință, Comisia, în Comunicarea (COM (2013) 690) din 2 octombrie 2013 privind dimensiunea socială a UEM, a abordat problema promovării dialogului social la nivel național și la nivelul UE și a anunțat o propunere de revizuire a deciziei Consiliului din 2003.

(9) De la instituirea sa prin decizia Consiliului din 2003, Summitul social tripartit și-a îndeplinit rolul-cheie de a permite o concertare la nivel înalt. El a contribuit în mod pozitiv la dezvoltarea dialogului social la nivelul UE în cadrul Strategiei de la Lisabona în cursul deceniului 2000-2010 și în cadrul actualei Strategii Europa 2020.

(10) Responsabilitățile și componența Summitului social tripartit ar trebui să fie adaptate pentru a lua în considerare modificările instituționale introduse de Tratatul de la Lisabona, în special crearea funcției președintelui Consiliului European, astfel cum se prevede la articolul 15 din TUE.

(11) Prezenta decizie nu aduce atingere organizării și funcționării sistemelor naționale de relații industriale și de dialog social.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1
Responsabilitatea

În conformitate cu tratatul și având în vedere competențele instituțiilor și ale organelor Uniunii, responsabilitatea Summitului tripartit pentru dezvoltare și ocuparea forței de muncă este de a asigura concertarea continuă între Consiliu, Comisie și partenerii sociali. Acesta va da posibilitatea partenerilor sociali la nivel european să contribuie, în contextul dialogului lor social, la diversele componente ale strategiei Uniunii pentru creștere economică și locuri de muncă. În acest scop, se sprijină pe activitatea și discuțiile anterioare dintre Consiliu, Comisie și partenerii sociali în diferite forumuri de concertare pe probleme economice, sociale și de ocupare a forței de muncă.

Articolul 2
Componența

1. Summitul se compune din reprezentanți la cel mai înalt nivel ai președintelui Consiliului European, ai președinției Consiliului și ai celor două președinții succesive, ai Comisiei, precum și ai partenerilor sociali. Participă de asemenea miniștrii ocupării forței de muncă și afacerilor sociale care fac parte din cele trei președinții, precum și comisarul responsabil cu ocuparea forței de muncă și afacerile sociale. În funcție de agenda întâlnirii, pot fi invitați să participe și alți miniștri aparținând celor trei președinții, precum și alți comisari.

2. Reprezentanții partenerilor sociali se împart în două delegații egale ca număr, alcătuite din 10 reprezentanți ai lucrătorilor și 10 reprezentanți ai angajatorilor,

luându-se în considerație necesitatea de a asigura o participare echilibrată a bărbaților și femeilor.

3. Fiecare delegație este alcătuită din reprezentanți ai organizațiilor interprofesionale europene, reprezentând fie interese generale, fie interese particulare ale personalului de supraveghere sau de conducere și ale întreprinderilor mici și mijlocii la nivel european.

   Coordonarea tehnică a delegației lucrătorilor se realizează de către Confederația Europeană a Sindicatelor (CES), iar cea a delegației angajatorilor de către Confederația întreprinderilor europene (BUSINESSEUROPE). CES și BUSINESSEUROPE se asigură că opiniile exprimate de organizațiile specializate și sectoriale sunt pe deplin reflectate în contribuțiile lor și, dacă este cazul, includ în delegațiile lor reprezentanți ai unora dintre aceste organizații.

Articolul 3
Pregătirea

1. Agenda Summitului se stabilește în comun de către Consiliu, Comisie și organizațiile interprofesionale ale lucrătorilor și angajatorilor care participă la lucrările Summitului. În acest scop, au loc reuniuni pregătitoare la care participă serviciile Consiliului, cele ale Comisiei, CES și BUSINESSEUROPE.

2. Subiectele de pe agendă se discută la întrunirea Consiliului în configurația privitoare la ocuparea forței de muncă, politica socială, sănătatea și protecția consumatorului.

3. Comisia asigură secretariatul Summitului. În special, secretariatul este responsabil pentru distribuirea documentelor în timp util. În scopul pregătirii și organizării reuniunilor, secretariatul Summitului stabilește contacte corespunzătoare cu CES și BUSINESSEUROPE, care răspund de coordonarea delegațiilor lor respective.

Articolul 4
Funcționarea

1. Summitul se întrunește cel puțin de două ori pe an. Reuniunile se desfășoară înainte de sesiunile de primăvară și, respectiv, de toamnă ale Consiliului European.

2. Summitul este prezidat în comun de către președintele Consiliului European și cel al Comisiei.

3. Întrunirile Summitului sunt convocate, din proprie inițiativă, de către cei doi copreședinți, cu consultarea partenerilor sociali.

Articolul 5
Informarea

Copreședinții realizează un rezumat al discuțiilor din cadrul Summitului pentru a informa formațiunile relevante ale Consiliului, precum și publicul general.

Articolul 6
Abrogare

Decizia 2003/174/CE se abrogă începând cu data intrării în vigoare a noii decizii.

Articolul 7

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele